

UCHWAŁA NR XXXVII.144.Z.2016

**SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE**

z dnia 12 kwietnia 2016 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Wierzchowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2015 r. wraz z informacją o stanie mienia

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113, ze zm.) w związku z art. 267 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.) - **Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie** w osobach:

1. Jolanta Włodarek - Przewodnicząca
2. Ewa Wójcik - Członek
3. Helena Rokowska - Członek

opiniuje pozytywnie

przedłożone przez Wójta Gminy Wierzchowo sprawozdanie z wykonania budżetu za 2015 r. wraz z informacją o stanie mienia

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Wierzchowo w dniu 31 marca 2016 r. przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie, Zespół Zamiejscowy w Koszalinie, sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2015 r.¹ Opinia została wydana na podstawie przeprowadzonej analizy danych ujętych w sprawozdaniu z wykonania budżetu, analizy uchwały budżetowej i jej zmian dokonanych w trakcie roku oraz danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2015 r., tj.:

- z wykonania dochodów budżetowych (Rb-27S),
- z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S),
- o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS),
- o stanie należności (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z, Rb-UZ),
- o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego (Rb-ST).

W ocenie Składu Orzekającego, sprawozdanie z wykonania budżetu zostało sporządzone w szczególności odpowiadającej uchwale budżetowej na 2015 r.²

¹ Zgodnie z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.).

² Zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz wymogami z art. 269 ustawy o finansach publicznych.

Zaplanowane ogółem dochody wykonano w 93,79% (mniej o 6,27% od wykonania w 2014 r.). Dochody bieżące wykonane zostały w 94,24% planowanej wielkości i stanowiły 92,21% ogólnej kwoty dochodów (były niższe o 6,04% od wykonanych w 2014 r.). Zaś dochody majątkowe stanowiły 7,79% ogólnie wykonanych dochodów budżetu, które wykonano w 88,77% planu (były niższe o 9,01% od uzyskanych w 2014 r.).

Wykonanie budżetu 2015 r. w porównaniu do roku poprzedniego w zakresie dochodów podatkowych i przedstawia się następująco:

- dochody podatkowe wykonane zostały w kwocie 5 198 941,87 zł, tj. wyższe o 6,76%,
- skutki finansowe decyzji wydanych przez organ podatkowy były wyższe o 387,50%,
- skutki obniżenia górnych stawek podatków były niższe o 19,83%.

Wydatki budżetowe ogółem wykonane zostały w wysokości 90,21% planu. Związane z działalnością bieżącą Gminy stanowiły 94,06% planu (mniejsze o 2,15% od wykonania 2014 r.). Natomiast wydatki majątkowe wykonano w 74,64% planowanej wielkości (większej o 0,61% od wykonania 2014 r.). Wydatki majątkowe stanowiły 232,59% kwoty wykonanych dochodów majątkowych, co świadczy o wniesionym udziale własnym w realizacji inwestycji (1 448 923,50 zł). W ogólnej kwocie poniesionych wydatków, wydatki związane z działalnością bieżącą Gminy wyniosły 83,60%, natomiast wydatki majątkowe stanowiły 16,40%.

Wynik budżetu był ujemny i wyniósł 1 467 918,40 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 2 220 475,56 zł).

Na koniec roku budżetowego nie zrównoważono części operacyjnej wykonanego budżetu, ujemna różnica pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi stanowiła deficyt operacyjny w wysokości 18 994,90 zł. Przy czym do zbilansowania relacji ustawodawca pozwolił włączyć po stronie dochodów bieżących wolne środki, rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bankowym budżetu, wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych³, które w Gminie na koniec 2014 r. wyniosły 57 366,56 zł. W takim stanie Skład Orzekający stwierdził, że gospodarka finansowa Gminy prowadzona była z zachowaniem dyscypliny finansowej obowiązującej jednostki samorządu terytorialnego i zawartej w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Analiza sprawozdania Rb-28S (z wykonania planu wydatków budżetowych) wykazała, że na koniec 2015 r. występowały zobowiązania niewymagalne w wysokości 842 220,57 zł, co stanowiło 5,4% wykonanych wydatków i obciążało plan bieżącego roku budżetowego. Natomiast według danych sprawozdawczych (m.in. sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych) na koniec 2015 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, których termin płatności minął.

Skład Orzekający zauważa, iż należności wymagalne (według sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) na koniec 2015 r. wyniosły 654 059,73 zł i wzrosły o 37,58% w stosunku do roku poprzedniego. W związku z powyższym należy wskazać na konieczność zintensyfikowania działań zmierzających do wyegzekwowania zaległych kwot i zmniejszenia poziomu zaległości.

³ Zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Stan długu publicznego Gminy, z tytułu pożyczek i kredytów oraz emisji obligacji komunalnych na koniec 2015 r. wynosił 5 049 346,83 zł (większy o 48,14% od wykonania 2014 r.) i w porównaniu do wykonanych dochodów ogółem stanowił 35,99%.

Łączna kwota przychodów budżetu – z tytułu: emisji obligacji komunalnych (1 500 000,00 zł), pożyczek zaciągniętych na dofinansowanie zadań inwestycyjnych (791 510,59 zł) i wolnych środków wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (57 366,56 zł) – wyniosła 2 348 877,15 zł (co potwierdzają stosowane dane sprawozdawcze). W planie budżetu 2015 r. zaangażowano wolne środki na sumę 57 366,56 zł, jednakże z uwagi na poziom zrealizowanego faktycznie wyniku budżetu, wolne środki nie zostały w roku sprawozdawczym w całości wykorzystane.

Rozchody tytułem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych zrealizowano nie przekraczając przyjętego limitu (po zmianach) na sumę 650 728,40 zł. Roczna kwota rozchodów z tytułu spłaty długu oraz wydatków związanych z jego obsługą (odsetki, prowizje)⁴, które stanowiły kwotę 99 148,66 zł limitowana jest relacją spłaty zobowiązań, określoną przez ustawodawcę w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie tej relacji jest warunkiem uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej w kolejnych latach budżetowych. Przy czym – w prognozie długu, stanowiącej część wieloletniej prognozy finansowej – jednostka samorządu terytorialnego musi potwierdzić zachowanie przedmiotowej relacji przez cały okres, na jaki przyjęta jest prognoza. Relacja ta zakłada porównanie dwóch wyrażonych procentowo wartości, czyli rocznej kwoty spłaty i dopuszczalnego wskaźnika spłaty, obliczanego na podstawie danych finansowych z trzech lat poprzedzających rok budżetowy, według wzoru ustalonego w ww. przepisie.

Podkreślić należy, że przedstawiona powyżej relacja nie limituje kwoty długu, lecz poziom jego spłaty w poszczególnych latach objętych prognozą długu. Jednocześnie dane zawarte w wieloletniej prognozie finansowej w tym zakresie pokazują też potencjalną zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania nowych zobowiązań, które będą musiały być uwzględnione w relacji spłaty zobowiązań. Zdolność tę wyraża poziom spełnienia relacji wyznaczonych różnicą między dopuszczalnym wskaźnikiem spłaty zobowiązań na dany rok a planowanym za ten rok wskaźnikiem spłaty zobowiązań.

Z wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, że w 2015 r. spłata zobowiązań nie przekroczyła ww. relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Relacja wykonanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań zaliczanych do długu publicznego wraz z odsetkami do prognozowanych dochodów w 2015 r. wyniosła 2,36% przy dopuszczonym wskaźniku spłaty zobowiązań 4,57%. Utrzymanie w kolejnych latach relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych na poziomie nie niższym niż zrealizowana w 2015 r., umożliwi uchwalenie budżetów na lata następne z poszanowaniem wskazanego przepisu oraz zgodne z prawem dokonywanie spłat zaciągniętych zobowiązań. Pamiętać należy, że relacja spłaty zobowiązań stanowi ustawowo wyznaczone kryterium oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

---

⁴ Do kwoty tej należy doliczyć potencjalne wydatki związane z udzielonymi przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeniami i gwarancjami, przypadające w danym roku zgodnie z treścią zawartej umowy.

W sprawozdaniach nie stwierdzono przekroczenia wydatków budżetowych oraz nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, które łącznie z poniesionymi wydatkami przewyższałyby planowane wydatki.

Jednostki oświatowe Gminy nie prowadzą działalności finansowej w formie rachunku dochodów własnych (art. 267 ust. 2 ustawy o finansach publicznych).

Skład Orzekający sygnalizuje, że dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskane w wysokości 50 918,37 zł powinny być w całości przeznaczone na cele określone art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286, ze zm.). Niższe niż planowane wykonanie wydatków w rozdziałach 85153 oraz 85154 (również w latach poprzednich) prowadzi do kumulacji niewykorzystanych środków z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W związku z powyższym wskazuje się na potrzebę wprowadzenia do planu wydatków 2016 r. niewykorzystanej kwoty 23 529,07 zł.

Sprawozdanie uwzględnia zmiany w planie wydatków na realizację zadań z udziałem środków Unii Europejskiej i innych bezzwrotnych pochodzących ze źródeł zagranicznych, dokonanych w ciągu roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich⁵.

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Izbie przedstawiona została informacja o stanie mienia. W ocenie Składu Orzekającego przedłożona informacja została sporządzona zgodnie z wymogami art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W tym stanie rzeczy Skład Orzekający postanawia jak na wstępie.

Wskazać przy tym należy, że wydając opinię Skład Orzekający dokonał oceny sprawozdania pod względem kryterium jego zgodności z prawem. Przedmiotem opiniowania była zgodność jego zakresu i szczegółowości z art. 267 i art. 269 ustawy o finansach publicznych, zgodność danych ujętych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji uchwał organów Gminy oraz ze sprawozdaniami budżetowymi. Mimo tego, że ze względów formalnych sprawozdanie zawiera wybrane informacje o gospodarce finansowej prowadzonej w ramach budżetu, opinia nie stanowi oceny jego wykonania. Ocena działań organu wykonawczego w zakresie stopnia realizacji budżetu pod kątem gospodarności i celowości przy wykonaniu budżetu należy do Rady Gminy

Od niniejszej uchwały, na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Jolanta Włodarek

---

⁵ Zgodnie z art. 269 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych.